

اولین مواجهه مجلس و ملی‌گرایان با قراردادهای بیگانگان

۲۹ شهریور ۱۴۰۴ ساعت ۱۵:۴۳

مجلس شورای ملی در سی ام مهر ۱۳۲۶ ش. ماده واحده‌ای را به تصویب رساند که قرارداد قوام - سادچیکف ملغی اعلام شد، افزون بر آن دادن هرگونه امتیازی به بیگانگان ممنوع شد.

با روی کار آمدن محمدرضا پهلوی، ملی‌گرایان موضوع ملی شدن نفت را در راس سیاست‌های خود قرار دادند. این وضعیت به دلیل ضعف سیاسی شاه و جوان بودن او به وجود آمد. شاه در دهه ۱۳۲۰ قدرت کافی برای رویارویی با ملی‌گرایان مخالفان مذهبی را نداشت.

«با گشایش مجلس پانزدهم و امضای قرارداد تشکیل شرکت مختلط نفت ایران و شوروی توسط سفارت شوروی و قوام، وی به نمایندگان شوروی اعلام کرد که در وضعیتی نیست که مجلس را وادار به تصویب آن نماید. این رفتار از سوی شوروی خصمانه تلقی شد و پیام‌های تهدیدآمیزی به دولت ایران ارسال شد. در مقابل مجلس شورای ملی در سی ام مهر ۱۳۲۶ ش. ماده واحده‌ای را به تصویب رساند که قرارداد قوام - سادچیکف ملغی اعلام شد، افزون بر آن دادن هرگونه امتیازی به بیگانگان ممنوع شد. با کوتاه شدن دست شوروی‌ها، انگلیسی‌ها نیز نسبت به ادامه جریان قرارداد ۱۹۳۳ م. نگران شدند. بر این اساس شخصی به نام گس به نمایندگی از سوی شرکت نفت انگلیس و ایران جهت مذاکره به ایران آمد و طی چند مرحله مذاکره، در تیر ۱۳۲۸ ش. قرارداد الحاقی (ضمیمه قرارداد ۱۹۳۳ م.) مشهور به قرارداد کش - گلشائیان منعقد شد.»

منبع: علیرضا زهیری، عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک، تهران، دفتر نشر و پخش معارف، ۱۳۷۹، صص ۱۶۲ - ۱۶۳

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۵۰۱۹۲/اولین-مواجهه-مجلس-مواضع-ملی-گرایان-با-قراردادهای-بیگانگان>